

Jan Rzędowski (1923-2020)

W słoneczne lutowe południe rodzina i dawni podwładni pożegnali na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Warszawie mgr. inż. Jana Rzędowskiego. Był dyrektorem Państwowego Przedsiębiorstwa Wydawnictw Kartograficznych zmarł w podwarszawskich Palmirach 24 stycznia 2020 r. w wieku 96 lat.

Jan Rzędowski urodził się 27 maja 1923 r. w Stradlicach koło Kazimierzy Wielkiej w rodzinie nauczycielskiej. Tuż przed wybuchem wojny ukończył gimnazjum w Krakowie, a w czasie okupacji Wydział Mierniczy otwartej tam Szkoły Technicznej Górniczo-Hutniczo-Mierniczej. W kwietniu 1945 r. został powołany do Wojska Polskiego i skierowany do Oficerskiej Szkoły Broni Pancernych w Modlinie, którą opuścił w stopniu chorążego. Po demobilizacji studiował na Wydziale Geodezji Politechniki Warszawskiej, gdzie na początku 1948 r. uzyskał dyplom magistra inżyniera geodety.

Pracę zawodową podjął jeszcze przed zakończeniem studiów. Od jesieni 1947 r. pracował w Głównym Urzędzie Pomiarów Kraju – najpierw w Wydziale Siatek Kartograficznych, następnie w Referacie Map Topograficznych, wreszcie na stanowisku kierownika Rysowni Map Szczegółowych. W związku z reorganizacją GUPK w 1950 r. został przeniesiony do nowo utworzonego Państwowego Przedsiębiorstwa Fotogrametrii i Kartografii, a wiosną 1952 r. do Warszawskiego Okręgowego Przedsiębiorstwa Kartograficznego, gdzie po kilku miesiącach objął funkcję kierownika. W końcu tegoż roku, po połączeniu WOPK z utworzonym rok wcześniej Państwowym Przedsiębiorstwem Wydawnictw Kartograficznych, został dyrektorem PPWK w wieku zaledwie 29 lat.

Równocześnie przez ponad 4 lata (1947-1951) był asystentem, a następnie starszym asystentem na Wydziale Geodezji PW. W końcu jednak zrezygnował z pracy na uczelni.

Na stanowisku dyrektora PPWK mgr inż. Jan Rzędowski pozostawał nieprzerwanie 31 lat – do końca listopada 1983 r., co było swego rodzaju ewenementem nie tylko w naszej branży. Cieszył się bowiem pełnym zaufaniem władz resortowych, które doceniały jego zaangażowanie i oddanie sprawom przedsiębiorstwa. To przy jego istotnym udziale szybko nastąpiło organizacyjne i ekonomiczne okrzepnięcie PPWK. Jemu także w dużym stopniu zawdzięczało przedsiębiorstwo systematyczny rozwój swojej specyficznej i zróżnicowanej działalności wydawniczej. Obejmowała ona opracowywanie i publikowanie atlasów i map na potrzeby szkolnictwa i do użytku powszechnego oraz fachowej literatury z zakresu geodezji i kartografii.

Sprawnie kierował ponad 300-osobową załogą, mimo licznych przeszkód i kłopotów, których nie brakowało zwłaszcza w pierwszych latach działania i na początku lat osiemdziesiątych. Troszczył się przy tym o kondycję finansową przedsiębiorstwa, co odbijało się na wysokości płac pracowników. Świadectwem zaangażowania się w rozwiązywanie różnych problemów powierzonej mu firmy są przygotowywane przez niego obszernie sprawozdania, publikowane z okazji kolejnych jubileuszy PPWK.

Mimo licznych obowiązków w macierzystym przedsiębiorstwie, dyrektor Jan Rzędowski znajdował czas na pełnienie kilku ważnych funkcji poza PPWK. Przez 25 lat był członkiem Komitetu ds. Kartografii Ogólnej,

a przez 9 lat – wiceprzewodniczącym Rady Geodezyjnej i Kartograficznej przy prezie GUGiK. Jego zasługą było powołanie wspólnie przez PPWK i Polskie Towarzystwo Geograficzne kwartalnika popularnonaukowego pt. „Polski Przegląd Kartograficzny”, w którym od początku był zastępcą przewodniczącego Komitetu Redakcyjnego i członkiem redakcji, a w latach 1982-1984 redaktorem naczelnym. W latach 1972-1984 był członkiem Komisji Kartograficznej PTG i współorganizatorem jej dwóch ogólnopolskich konferencji.

Szczególną uwagę warto zwrócić na aktywność Zmarłego na forum międzynarodowym. Już w 1958 r. uczestniczył w spotkaniu przedstawicieli firm kartograficznych z siedmiu krajów w Chicago, na którym dyskutowano o powołaniu Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej. Był także członkiem polskiej delegacji, która na II Zgromadzeniu MAK w Londynie w 1964 r. złożyła wniosek o przyjęcie naszego kraju do tej organizacji, a później uczestniczył w jej kolejnych konferencjach w Amsterdamie (1967), Stresie (Włochy, 1970) i Madrycie (1974). Od 1976 r. był członkiem Komitetu ds. Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej przy Instytucie Geodezji i Kartografii, a w latach 1978-1982 członkiem Komitetu Organizacyjnego XI Międzynarodowej Konferencji Kartograficznej w Warszawie.

Odocenieniu przez władze zasług dyrektora Jana Rzędowskiego świadczą nadane mu liczne odznacze-

Fot. z archiwum OK PTG

nia państwowe, m.in. Złoty Krzyż Zasługi (1955), Krzyż Kawalerski (1969) i Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (1982) oraz jeszcze liczniejsze odznaczenia resortowe, w tym złota odznaka „Za Zasługi w Dziedzinie Geodezji i Kartografii” (1960), Medal Edukacji Narodowej (1970) i odznaka „Zasłużony Działacz Kultury” (1976).

Po przejściu na emeryturę działał społecznie w Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w dzielnicy Żoliborz oraz przez kilkanaście lat jako ławnik w wydziale karnym Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy. Mimo upływu lat zachował dobrą kondycję, a gdy w 2000 r. powstał Oddział Kartograficzny Polskiego Towarzystwa Geograficznego, został jego członkiem i prawie do końca życia utrzymywał kontakty ze stolecznymi kartografami. Od 2001 r. był również członkiem powołanego dwa lata wcześniej Stowarzyszenia Kartografów Polskich.

Geodeta z wykształcenia, całe życie zawodowe związał z kartografią, wnosząc w jej rozwój w naszym kraju istotny wkład, tym bardziej godny podkreślenia, jeśli weźmiemy pod uwagę okoliczności, w jakich przyszło mu pełnić tak ważne i odpowiedzialne funkcje.

Jerzy Ostrowski